

Folkhälsoarbetet är kostnadseffektivt

Det finns inget motsatsförhållande mellan folkhälsoarbete och traditionell vård. Genom att förebygga sjukdomar minskar tvärtom vårdkostnaderna. Det skriver Birgitta Rydberg, vice gruppleddare för folkpartiet i Stockholms läns landsting, i ett svar på Dick Erixons artikel i Finans-tidningen 26 augusti.

Ingen motsättning. Dick Erixon gör det klassiska utspel som vanligtvis brukar lanseras av moderaterna; nämligen att det finns en motsättning mellan att vårda sjuka och att förebygga att människor insjuknar, skriver Birgitta Rydberg, vice gruppleddare för folkpartiet i Stockholms läns landsting. Personen på bilden har inget med artikeln att göra.

Foto: HEIKKI SAUKKOMAA / PRESSENS BILD

I en artikel i Finans-tidningen 26/8 påstår den centerpartistiske landstingspolitikern Dick Erixon att landstingen kastar bort stora summor på "flummigt folkhälsoarbete". Utan att diskutera vad som är onödigt och utan att ta reda på vad som är lönsamt folkhälsoarbete skuter han vilt omkring sig. Erixon har uppenbarligen inte ens bemöt sig om att ta reda på vilka insatser som finansieras med folkhälsopengar.

Den av Erixon refererade konsultrapporten visar inte alls att pengar slösas bort på onödiga eller överkassa insatser. Däremot visar den att politiker måste ha tydligare mål för folkhälsoarbetet, vilket nog gäller de flesta verksamheter inom den offentliga sektorn. Frågan om folkhälsoarbetet har god effekt har inte utvärderats i rapporten. Detta ämne är värdvetenskaplig granskning i betydligt större omfattning än vad som hittills skett.

Dick Erixon gör det klassiska utspel som vanligtvis brukar lanseras av moderaterna; nämligen att det finns en motsättning mellan att vårda sjuka och att förebygga att människor insjuknar. Om Sverige inte haft ett lyckosamt folkhälsoarbete inom mödravård och barnhälsovård, hade inte svenska barn varit vid så god hälsa som de idag är vid en internationell jämförelse. Spädbarnsdödligheten skulle dessutom vara högre.

Med mer folkhälsoarbete skulle ytterligare ohälsa kunna undvikas. Till exempel skulle allergier

– ett stort problem för svenska barn kunna minskas kraftigt, sannolikt halveras.

Alkoholrelaterade sjukdomar kostar landstingen flera miljarder kronor årligen. Förebyggande arbete som minskar alkoholkonsumtionen är mycket kostnadseffektivt. Om hela primärvården arbetar strukturerat med dessa patienter skulle bara Stockholms läns landsting kunna spara uppmot 700 miljoner kronor på 5 år.

Listan kan göras längre

Listan över utmaningar där ett effektivt folkhälsoarbete minskar vårdkostnaderna kan göras ännu längre. Det gäller till exempel diabetes och övervikt. Vi vet också att minskad rökning och bättre psykisk hälsa skulle spara miljardbelopp i samhället.

Ett framgångsrikt folkhälsoarbete kräver lokalt arbete ute bland människor i bostadsområden, i skolor, på arbetsplatser och i föreningslivet. Ideella organisationer är en viktig samverkanspartner. Detta är en av få punkter i Dick Erixons artikel som innehåller någon substans.

Den rödgröna majoriteten som styr Stockholms läns landsting har försäkrat sig om vänsterpartiets

stöd för neddragningar i sjukvården genom att låta folkhälsopengar läggas centralt i landstinget hos folkhälsolandstingsrådet, som är vänsterpartist. Detta är naturligtvis en olycklig modell om man tror på lokala kontakter med människor. Självklart borde dessa pengar fördelas till de lokala sjukvårdsområdena för att användas tillsammans med lokala aktörer.

Bara den egna övertygelsen om möjligheterna till personliga vinster och ett bättre välbefinnande kan bidra till att folkhälsan förbättras. Den stora utmaningen blir att hitta en pedagogik som gör att människor väljer en hälsosam livsstil. Det vore tragiskt om vi passivt äser hur människor insjuknar och tvingas in i sjukvården, när det finns alternativ. Vi måste se möjligheterna, kräva större vetenskaplighet och satsa på rätt saker. Flummighet hör inte hemma i folkhälsoarbetet. Det gör inte heller Dick Erixons prat i nattmössan.

BIRGITTA RYDBERG
Vice gruppleddare för (fp) i Stockholmsläns landsting.

Tidigare inlägg: 26 augusti
Dick Erixon landstingspolitiker (c) och Timbro-medarbetare

Dags att stämma McDonalds

Tobaksbolagen i USA håller på att besegras med hjälp av de amerikanska domstolarna. Eftersom individer uppenbarligen inte själva har något ansvar för vad de konsumerar, borde man nu gå vidare och stämma alla företag som säljer ohälsosamma produkter, menar kolumnisten Mark F Bernstein i Wall Street Journal.

Wall Street Journal

Nu när tobaksbolagen tvingats till en uppgörelse med delstaten Florida om att betala 11,3 miljarder för kostnader som tobaksrökningens orsakat, är det dags att ta nästa steg, uppmanar Bernstein.

Det självklara målet nu är snabbmatstillverkarna. Dessa företag, med McDonalds i spetsen, orsakar miljontals igensatta artärer och alltför breda midjor. Varje år dör 300 000 amerikaner av hjärtattacker och stroke, för att inte nämna alla kostsamma bypassoperationer som den dåliga kosthållningen ger upphov till. Snabbmaten är ett mycket större hot mot folkhälsan än tobaken någonsin varit.

Sorgligt faktum

"Det är ett sorgligt faktum att vi, trots att vi prisar individualismen, ändå anser att ingenting ont som händer kan vara orsakat av en individs fria vilja."

Lösningen på problemen blir att stämma alla företag som tillverkar varor som kan tänkas vara skadliga.

Likheterna mellan tobaks- och skräpmatindustrin är slående. Både Phillip Morris och McDonalds säljer produkter som älskas av miljontals människor, men som innebär hälsorisker. Båda företagen använder också kända personer i sin marknadsföring. I takt med att amerikanerna blir mer hälsomedvetna, försöker både tobaksbolagen och snabbmatkedjorna expandera i andra delar av världen. Och alla som någon gång har snyltat av sin kollegas godispåse, vet att risken för passivt beroende är stor. Som om det inte var nog, riktar dessa företag in sig på barnen för att bygga upp ett tidigt beroende.

Kallas till senatsförhör

Det är bara en tidsfråga innan chefen för McDonalds kallas till senatsförhör om hamburgarnas inverkan på människors hälsa, och livsmedelsverket (FDA) klassar smör som en drog.

"Det allra bästa med att stämma, är att vi befrias från bördan att göra något själva. Dessutom är det betydligt mer lönsamt än att börja banta eller motionera", konstaterar Mark F Bernstein i Wall Street Journal.

Folkhälso-
problem.
Skräpmatstillverkarna orsakar minst lika stora hälsoproblem som tobaksindustrin, skriver Mark F Bernstein i Wall Street Journal.

Foto: FREDRIK FUNCK / PRESSENS BILD.

Ny chans till fred på Nordirland

Nu är förutsättningarna bättre än någonsin för konstruktiva samtal i Nordirlandfrågan, skriver Financial Times.

Financial Times

Prövtiden som den brittiska regeringen satte ut efter att IRA proklamerade sin vapenvila den 19 juli går ut nästa vecka.

Allt tyder på att Nordirlandministern, Mo Mowlam, kommer fram till att IRA har uppfyllt löftena.

Till skillnad från den förra vapenvilan 1994-1996, finns det inga tecken på att terrorister har haft potentiella offer under bevakning. IRA har dessutom lyckats sätta stopp för bestraffningssystemet

som användes för att hålla den lokala befolkningen under kontroll.

De ledare inom IRA som proklamerade vapenvilan, har uppenbarligen också styrkan att genomdriva den. Det är uppenbart att man är fast besluten att uppfylla kraven som London ställt upp för deltagande i flerpartssamtalen.

Orsakerna till att IRA är mer välvilligt inställda nu, är att regeringen har släppt kravet på en total avväpning innan samtalen kan börja. Unionisterna har protesterat mot detta och hotat med att bojkotta samtalen.

"Ingen politiker som ställer sig utanför flerpartssamtalen, kan förvänta sig att få sitt fredsintresse taget på allvar", skriver Financial Times.

© HANS LINDSTRÖM / BON TON AB. lindsayrom@mbp313.svepnet.se

I IT-spalter i pressen får vi veta att efter Guldkriget kommer alla stora krig att utkämpas med datorer - äntligen har mänskligheten beslutat sig för att lägga våldet på hyllan.